Akademik Ortamda ?leti?im Analizi Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Akademik Ortamda ?leti?im Analizi Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16556

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Akademik Ortamda ?leti?im Analizi Envanteri (AO?AE), S?dd?ka Gizir ve C. A. Gizir taraf?ndan 2005 y?l?nda geli?tirilmi? bir psikolojik ölçek türüdür. Bu envanterin temel amac?, üniversite bölümleri içerisindeki akademisyenler aras?ndaki ileti?im dinamiklerini, etkile?im sorunlar?n? ve örgütsel atmosferi sistematik bir ?ekilde analiz etmektir. Envanter, akademik birimlerin i?leyi?ini ve bilimsel üretkenli?ini olumsuz etkileyebilecek on farkl? ileti?im ve yap?sal faktörü ölçmek üzere tasarlanm??t?r. Ölçek, 36 maddeden ve 10 alt boyuttan olu?makta olup, akademik ortamlardaki ileti?im engellerini ve motivasyon eksikliklerini belirlemede önemli bir tan? arac? sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Akademik ileti?im, örgütsel psikoloji, akademik ortam, ileti?im analizi, ölçek geli?tirme, bilimsel i?birli?i, motivasyon eksikli?i, Likert ölçe?i.

Yazarlar

S?dd?ka Gizir, C. A. Gizir

Amaç

Akademik Ortamda ?leti?im Analizi Envanteri'nin birincil amac?, yüksekö?retim kurumlar?n?n akademik bölümlerinde görev yapan ö?retim elemanlar?n?n deneyimledi?i ileti?im süreçlerinin niteli?ini ve niceli?ini saptamakt?r. Ölçek, özellikle akademik i?birli?ini, bilgi payla??m?n? ve örgütsel iklimi engelleyen faktörleri te?his etmeyi hedefler.

Bu envanter, akademik yöneticilere ve ara?t?rmac?lara, ileti?im kopukluklar?n?n, grupla?malar?n ve yönetimsel sorunlar?n bilimsel üretkenlik üzerindeki potansiyel etkilerini anlamak için nicel veriler sunar. Böylece, bölümlerin atmosferini iyile?tirmeye yönelik hedeflenmi? müdahaleler geli?tirilebilir.

Yap? (Construct)

AO?AE, akademik ortamlardaki ileti?im ve etkile?im kalitesini çok boyutlu olarak ele alan bir yap?y? ölçmektedir. Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?, akademik bölüm içerisindeki sosyo-kültürel ve örgütsel iklimin ileti?im üzerindeki yans?malar?d?r. Bu yap?, on temel alt boyutta incelenir:

Yetersiz ?leti?im: Akademik konularla s?n?rl? yüzeysel etkile?im.
Bireysellik: Çal??malar?n ço?unlukla ki?isel çabalarla yürütülmesi.
Bilimsel Bilginin Yetersiz Payla??m?: Bilgi al??veri?inin dü?ük olmas?.
Motivasyon Eksikli?i: Ödüllendirme sisteminin yetersizli?inden kaynaklanan dü?ü?.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Grupla?ma: Akademik unvana dayal? sosyal hiziplerin olu?umu.
Yönetimsel Sorunlar: ?dari kurallar?n tutars?z uygulanmas?.
Ortak Amaç Eksikli?i: Bölümün gelecek hedeflerinin belirsizli?i.
Ele?tiri: Bilimsel ele?tirilerin dedikodu ?eklinde yap?lmas?.
Bölümün ?çedönük Özelli?i: Di?er bölümlerle yeterli ileti?im kurulamamas?.
Bölüm Atmosferi: Akademisyenlerin kendilerini güvende hissedip hissetmemeleri.

Geçerlik

Envanterin yap?sal geçerli?i, ölçek geli?tirme sürecinde kapsaml? bir ?ekilde incelenmi?tir. Yap? geçerlik çal??malar?n? s?namak amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. DFA sonuçlar?, ölçe?in teorik olarak öngörülen on faktörlü yap?s?n?n ampirik verilerle uyumlu oldu?unu göstermi?tir.

Ara?t?rma bulgular?, AO?AE'nin 36 madde ve 10 farkl? alt boyuttan olu?an öngörülen yap?s?n? do?rulam??t?r. Bu faktör yap?s?, akademik ortamdaki ileti?im sorunlar?n?n çok yönlü do?as?n? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini kan?tlam??t?r.

Güvenirlik

Güvenirlik analizleri, envanterin iç tutarl?l???n?n yüksek oldu?unu ortaya koymu?tur. ?ç tutarl?l?k de?erlendirmesinde kullan?lan Cronbach Alfa katsay?s?, genel olarak .67 ile .88 aras?nda de?i?en de?erler alm??t?r. Bu aral?k, sosyal bilimler alan?nda kabul edilebilir düzeyde güçlü bir iç tutarl?l??a i?aret etmektedir.

On alt ölçe?in her biri için hesaplanan Cronbach Alfa tutarl?l?k katsay?lar? s?ras?yla ?u ?ekildedir: .81, .68, .76, .67, .69, .85, .85, .75, .80 ve .88. Bu de?erler, özellikle baz? alt boyutlarda (örne?in .88 ve .85) mükemmel, en dü?ük de?erlerde bile (.67 ve .68) kabul edilebilir düzeyde güvenilirli?i göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?n? netle?tirmek ve yap? geçerli?ini test etmek için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. DFA, ölçek maddelerinin, teorik olarak belirlenen on ayr? faktör alt?nda topland???n? istatistiksel olarak kan?tlam??t?r. Bu analiz, envanterin çok boyutlu yap?s?n?n sa?lam oldu?unu ve her bir alt boyutun kendine özgü bir ileti?im problem alan?n? ölçtü?ünü teyit etmi?tir.

DFA sonuçlar?, 36 maddenin on faktöre da??l?m?n?n beklenen model uyumunu sa?lad???n? göstermi?tir, bu da ölçe?in akademik ileti?im dinamiklerini ay?rt etme yetene?inin yüksek oldu?unu göstermektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Enstrüman

Test Türü: Geli?tirme (Özgün bir ölçek çal??mas?d?r.)

Format: Yaz?l? envanter (36 madde, 10 alt boyut)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Akademisyenler (Ö?retim elemanlar?)

Ya? Grubu: Yeti?kin (Yüksekö?retim kurumlar?nda görev yapan profesyoneller)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki üniversitelerin çe?itli fakülte ve bölümlerinde görev yapan ö?retim üyeleri ve elemanlar?.

Test Metodolojisi: Bireylerin akademik ortamdaki ileti?im sorunlar?na yönelik ki?isel alg?lar?n? ölçen özbildirim envanteri.

Anahtar Kelimeler

?ç tutarl?l?k, Cronbach Alfa, akademik i?yeri, örgütsel iklim, faktör yap?s?, do?rulay?c? faktör analizi, personel ili?kileri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Veri mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: Sorumlu yazar için sgizir@gmail.com adresi belirtilmi?tir.

Yaz??ma Adresi: Veri mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2005

?zinler ve Ücret: Ölçek, akademik ara?t?rmalarda kullan?m için genellikle yazarlarla ileti?ime geçilerek izin al?nmas?n? gerektirir. Sorumlu yazar?n ileti?im bilgisi mevcuttur.

PDF Kayna??: Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: akademik-ortamda-iletisim-analizi-envanteri-toad.pdf

Referanslar

ARABPSYCHOLOGY.COM

Gizir, S., ve Gizir, C. A. (2005). Akademik Ortamda ?leti?im Analizi Envanteri. *Mersin Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi*, *1*(1), 112-125.

Akademik Ortamda ?leti?im Analizi Envanteri Maddeleri

Derecelendirme: 5'li Likert (1=kesinlikle kat?lm?yorum, 2=kat?lm?yorum, 3=karars?z?m, 4=kat?l?yorum ve 5=kesinlikle kat?l?yorum)

Ölçek 36 madde on faktörden olu?maktad?r:

Yetersiz ?leti?im (1m): Bölümümdeki di?er akademisyenlerle ileti?imim akademik konularla s?n?rl?d?r.
Bireysellik (7m): Bölümümde akademik çal??malar daha çok bireysel yap?l?r.
Bilimsel Bilginin Yetersiz Payla??m? (10m): Bölümümde akademisyenler aras?nda bilimsel bilgi al??-veri?i azd?r.
Motivasyon Eksikli?i (12m): Bölümümde ödüllendirme sisteminin yetersizli?i akademisyenlerin bilimsel çal??ma yapma konusunda motivasyonlar?n?n dü?mesine neden olur.
Grupla?ma (16m): Bölümümde akademik unvan? birbirine yak?n olanlar kendi aralar?nda daha s?k ileti?im kurarlar.
Yönetimsel Sorunlar (23m): Bölümümde idari kurallar herkese farkl? uygulan?r.
Ortak Amaç Eksikli?i (25m): Bölümümün gelecek için ortak bir hedefi yoktur.
Ele?tiri (28m): Bölümde bilimsel ele?tiriler genelde dedikodu ?eklinde yap?l?r.
Bölümün ?çedönük Özelli?i (31m): Ki?isel giri?imler d???nda di?er bölümlerle yeterince ileti?im kurulam?yor.
Bölüm Atmosferi (35m): Bölümümde kendimi güvende hissediyorum.

ARABPSYCHOLOGY.COM